

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Spora Bağlılıkları ile Sosyal Görünüş Kaygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*

Atakan ACUN¹, Çağdaş CAZ²

¹Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi (Mezun), <https://orcid.org/0009-0003-4180-569X>

²Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, <https://orcid.org/0000-0003-0262-6114>

To cite this article/ Atıf için:

Acun, A., ve Caz, Ç. (2024). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora bağlılıkları ile sosyal görünüş kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 112-121.

Özet

Çalışmanın amacı; spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora bağlılıkları ile sosyal görünüş kaygıları arasındaki ilişkinin incelemesidir. Bu amaç doğrultusunda mevcut çalışmaya 175'i kadın, 248'i erkek olmak üzere toplam 423 öğrenci katılım sağlamıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Spora Bağlılık Ölçeği" ile "Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde demografik değişkenler için frekans (n), yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Öğrencilerin cinsiyet, yaş, öğrenim görülen sınıf ve bölüm değişkenleri açısından spora bağlılık ve sosyal görünüş kaygıları için t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve çoklu karşılaştırma testlerinden (Tukey) uygulanmıştır. İki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek için pearson korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Analizler, öğrencilerin spora bağlılıklarının yüksek, sosyal görünüş kaygılarının ise düşük olduğunu göstermektedir. Ayrıca, spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısı arasında düşük düzeyde, negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Spora Bağlılık, Görünüş Kaygısı

Investigation of the Relationship between Sports Commitment and Social Appearance Concerns of Students of the Faculty of Sports Sciences

Abstract

Purpose of the study; This study examines the relationship between sport sciences faculty students' commitment to sports and their social appearance concerns. For this purpose, a total of 423 students, 175 women and 248 men, participated in the current study. "Personal Information Form", "Sports Commitment Scale" and "Social Appearance Anxiety Scale" were used as data collection tools in the research. In the analysis of the data, frequency (n) and percentage (%) values were calculated for demographic variables. T-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and multiple comparison tests (Tukey) were applied for students' sports commitment and social appearance concerns in terms of gender, age, class, and department variables. Pearson correlation analysis was used to determine the relationship between two variables. Analysis shows that students' commitment to sports is high, and their social appearance anxiety is low. Additionally, a low-level, negatively significant relationship was found between sports involvement and social appearance anxiety.

Keywords: University Students, Sports Commitment, Appearance Anxiety

*TÜBİTAK "2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı" kapsamında 1919B012212531 proje numarası ile desteklenmiştir.

Sorumlu yazar: Çağdaş CAZ

GİRİŞ

Spor, insan yaşamında önemli bir yere sahiptir. Spor, bireylerin sağlıklı, mutlu, huzurlu olmalarında önemli rol oynar. Evrensel bir yapı olan spor, bireyleri orta noktada birleştirmeye çalışır (Talimciler, 2008). Bireylerin sosyal yaşantıları ve ilgi alanları bu ortak noktada bazı sportif branşlara eğilimin daha fazla arttırmaktadır (Tükenmez, 2009). Spor ile ilgili/ilişkili görülen birçok kavram söz konusudur. Bu kavramlardan birisi de bağlılıktır.

Bağlılık, toplumsal duyguları içeren ve bireyin bir kişiye, bir düşünce veya bir kuruma karşı yakınlığını ifade etmektedir (Balay, 2014). Spora bağlılık kavramı ise bireylerin ilgilendiği sportif aktivitelere devamlılığı ve sportif etkinliklere uyumluluğu olarak tanımlanabilmektedir (Lonsdale, Hodge ve Jackson, 2007). Ayrıca, spora bağlılık bir sportif faaliyete karşı istekli olma, güven duyma, aktif katılım sağlama şeklinde olarak tanımlanır (Álvarez ve ark., 2009).

Spora bağlılık, sporcu ile sportif etkinlik arasında oluşan bağlılığın yönünü ve şiddetini etkileyebilmektedir (Martínez-Alvarado ve ark., 2016). Spora katılım ve sporu bırakmanın anlaşılması için spora bağlılık modeli geliştirilmiştir (Scanlan ve ark., 1993). Bu model, bireylerin spora katılımı ve bu katılımı sürdürme kararlılığını incelemektedir (Scanlan ve ark., 2003). Spora bağlılığı etkileyebilecek yapılardan biri sosyal görünüş kaygısıdır. Bu bağlamda sosyal görünüş, kişilerin yaşamında önemli bir yere sahiptir.

Bireylerin dış görünüşe yüklediği anlam ve bu konuda yaptıkları değerlendirmeler git gide önem kazanmaya başlamıştır. İnsanlar günümüzde kendilerinin ve başkalarının görünüşüne çok daha ilgi duyar hale gelmiştir (Kılıç ve Karakuş, 2016). İnsanlar, başkaları üzerinde iyi bir etki bırakmak ister. Kişi eğer bu etkiyi sağlayamayacağını düşünmeye başlarsa git gide kaygılanır (Leary ve Kowalski, 1995) ve yaşanan bu kaygı ise sosyal görünüş kaygısıdır. Sosyal görünüş kaygısı, sosyal kaygının bir türü olarak insanların dış görünüşlerinin başkaları tarafından değerlendirilirken yaşanan kaygı ve gerginlik olarak ifade edilir. Sosyal görünüş kaygısı kişinin boyu, kilosunu ve daha birçok özelliği içeren bir kavramdır (Hart ve ark., 2008).

Spora bağlılığın bireylerin yaşam kalitesini yükselttiği, sağlıklı bir yaşam için zemin oluşturduğu ve yapılan sportif aktivitelere devam etme açısından fayda sağladığı anlaşılmaktadır. Spora bağlılığın düştüğü/azaldığı zamanlarda insan yaşamında ortaya çıkan bazı olumsuz durumların oluştuğu su götürmez bir gerçektir. Bu olumsuz durumlardan biri olan sosyal görünüş kaygısı, bireylerin dış görünüşleri ile ilgili duymuş olduğu/hissettiği olumsuz duygu durumlarını ifade etmekte ve kişiyi zihinsel olarak rahatsız etmektedir.

Spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısının incelendiği mevcut çalışmada spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin bağlılık ve kaygı düzeylerinin belirlenmesi önemli görülmektedir. Ayrıca, spora bağlılık ve sosyal görünüş kaygısı arasındaki ilişkinin belirlenmesi de alan yazın açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu noktada mevcut araştırmanın amacı, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora bağlılıkları ile sosyal görünüş kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Mevcut çalışmada betimsel tarama modelinden faydalanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da mevcut dönemde olan bir durumu var olduğu biçimde, müdahale edilmeksizin tanımlamayı, betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2016).

Çalışma Grubu

Araştırmaya, 2022-2023 Eğitim öğretim Bahar yarıyılı ile 2023-2024 Eğitim Öğretim Güz yarı yılında Yozgat Bozok Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 175'i kadın, 248'i erkek olmak üzere toplam 423 öğrenci katılım sağlamıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada spora bağlılık ölçeği, sosyal görünüş kaygısı ölçeği ve araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından hazırlanan ve öğrenciler hakkında cinsiyet, yaş, sınıf, bölüm değişkenleri açısından bilgi edinmeye yönelik sorular yer almaktadır.

Spora Bağlılık Ölçeği

Guillen ve Martinez-Alvarado (2014) tarafından geliştirilen, Kayhan ve ark., (2020) tarafından Türkçe uyarlanan ölçeğin orijinal formatı 12 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ancak uyarlanan ölçek 10 madde ve 2 alt boyuttan oluşmuştur. Ölçek, "1=Hiçbir Zaman",..., "7=Her Zaman" şeklinde 7'li likert tipi derecelendirmeye sahiptir. Ölçekte olumsuz madde yoktur.

Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği

Hart ve ark., (2008) tarafından geliştirilen, Doğan (2011) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan ölçek, 16 madde ve tek boyuttan oluşmaktadır. 5'li likert tipi bir ölçektir ve "1=Kesinlikle Katılmıyorum",..., "5=Tamamen Katılıyorum" şeklinde puanlanmaktadır.

Verilerin Toplanması

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerine çalışma ile ilgili olarak ayrıntılı bilgi paylaşılmıştır. Sonrasında ise Google form üzerinden ölçek uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğinin tespiti amacıyla normallik testi uygulanmış ve normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir (tablo 1). Bu kapsamda sosyo-demografik özellikler için frekans-yüzde analizi, ikili değişken/kategorilerin değerlendirilmesinde t-testi, üç veya daha fazla değişken/kategorilerin değerlendirilmesinde ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Tek yönlü varyans analizi kapsamında Tukey testi uygulanmıştır.

Araştırma Yayın Etiği: Mevcut çalışma için Yozgat Bozok Üniversitesi, Etik Komisyonu Kurulunun (25.01.2023 tarih ve 01/22 numaralı kararı) izni ile "etik kurul onayı" alınmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler neticesinde elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1. Demografik özellikler

Değişken	Kategori	N	%
Cinsiyet	Erkek	248	58,6
	Kadın	175	41,4
Yaş	18-20 yaş	281	66,4
	21-23 yaş	115	27,2
	24 yaş ve üzeri	27	6,4
Sınıf	1. sınıf	264	62,4
	2. sınıf	78	18,4
	3. sınıf	30	7,1
	4. sınıf	51	12,1
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü	102	24,1
	Spor Yöneticiliği Bölümü	212	50,1
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	109	25,8

Tablo 1’de araştırmaya katılan SBF öğrencilerinin demografik bilgileri yer almaktadır Buna göre öğrencilerin %58,6’sı (248 kişi) erkek; %41,4’ü (175 kişi) ise kadındır. Öğrencilerin %66,4’ü (281 kişi) 18-20 yaş arasında; %27,2’si (115 kişi) 21-23 yaş arasında; %6,4’ü (27 kişi) 24 yaş ve üzerinde yer almaktadır. Sınıf değişkenine bakıldığında %62,4’ü (264 kişi) 1. Sınıfta; %18,4’ü (78 kişi) 2. Sınıfta; %7,1’i (30 kişi) 3. Sınıfta; %12,1’i (51 kişi) 4. Sınıfta öğrenim görmektedir. Bölüm değişkenine bakıldığında %24,1’i (102 kişi) Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi bölümünde, %50,1’i (212 kişi) Spor Yöneticiliği bölümünde, %25,8’i (109 kişi) Antrenörlük Eğitimi bölümündedir.

Tablo 2. Ölçek puanlarının dağılımı

Ölçek ve alt boyutlar	N	Min.	Max.	Ort.	Ss.	Skewness Çarpıklık	Kurtosis Basıklık
SB-Dinç Olma	423	7,00	49,00	6,02	8,22	-1,626	2,872
SB-Odaklanma	423	3,00	21,00	5,57	4,00	-,999	,831
SB Ölçeği	423	10,00	70,00	5,88	11,62	-1,444	2,241
SGK Ölçeği	423	16,00	80,00	2,09	16,07	,960	,045

Çarpıklık değerinin ± 3 , Basıklık değerinin ± 10 arasında olmasının normal dağılım için uygun olduğu bilinmektedir (Kline, 2005). SBF öğrencilerinin spora bağlılık (-1,444/2,241) ile sosyal görünüş kaygısı (,960/,045) ölçeğinden aldıkları puanlar tablo 2’de yer almaktadır. Katsayılar, verilerin normal bir dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca, SBF öğrencilerinin spora bağlılıklarının yüksek (ort: 5,88), sosyal görünüş kaygılarının ise düşük (ort: 2,09) olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Cinsiyet değişkeni (spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısı) t-testi sonuçları

Ölçek ve alt boyutlar	Kategori	N	Ort.	Ss.	t	p
SB-Dinç Olma	Erkek	248	42,40	8,57	,712	,477
	Kadın	175	41,82	7,72		
SB-Odaklanma	Erkek	248	16,97	4,16	1,527	,128
	Kadın	175	16,37	3,74		

SB Ölçeği	Erkek	248	59,38	12,17	1,030	,304
	Kadın	175	58,20	10,79		
SGK Ölçeği	Erkek	248	33,01	15,86	-,742	,459
	Kadın	175	34,19	16,39		

Cinsiyet değişkeni incelendiğinde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora bağlılıkları ($p=0,304>0,05$) ve alt boyutları ile sosyal görünüş kaygılarında ($p=0,459>0,05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilememiştir (Tablo 3).

Tablo 4. Yaş değişkeni (spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısı) ANOVA testi sonuçları

Ölçek ve alt boyutlar	Kategori	N	Ort.	Ss.	F	p
SB-Dinç Olma	18-20 yaş	281	42,17	7,75	2,479	,085
	21-23 yaş	115	42,90	7,65		
	24 yaş ve üzeri	27	39,00	13,47		
SB-Odaklanma	18-20 yaş	281	16,82	3,83	1,957	,143
	21-23 yaş	115	16,85	4,05		
	24 yaş ve üzeri	27	15,25	5,20		
SB Ölçeği	18-20 yaş	281	58,99	10,92	2,491	,084
	21-23 yaş	115	59,75	11,19		
	24 yaş ve üzeri	27	54,25	18,23		
SGK Ölçeği	18-20 yaş	281	33,81	15,71	,221	,802
	21-23 yaş	115	32,65	16,25		
	24 yaş ve üzeri	27	33,85	19,23		

Yaş değişkenine ilişkin yapılan tek yönlü varyans analizi kapsamında SGK ölçeği ile SB ölçeği ve alt boyutlarına ilişkin değerleri tablo 4'te gösterilmiştir. Buna göre, spor bilimleri fakültesi öğrencilerin farklı yaşlarda olması, SB ile SGK kapsamında herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmadığı görülmektedir.

Tablo 5. Sınıf değişkeni (spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısı) ANOVA testi sonuçları

Ölçek ve alt boyutlar	Kategori	N	Ort.	Ss.	F	p
SB-Dinç Olma	1. sınıf	264	42,13	8,38	,250	,861
	2. sınıf	78	41,65	8,76		
	3. sınıf	30	42,93	7,97		
	4. sınıf	51	42,66	6,71		
SB-Odaklanma	1. sınıf	264	16,78	4,12	,698	,554
	2. sınıf	78	16,32	3,95		
	3. sınıf	30	17,53	3,57		
	4. sınıf	51	16,62	3,70		
SB Ölçeği	1. sınıf	264	58,91	11,93	,365	,779
	2. sınıf	78	57,97	11,99		
	3. sınıf	30	60,46	11,11		
	4. sınıf	51	59,29	9,71		
SGK Ölçeği	1. sınıf	264	33,02	15,20	1,946	,121
	2. sınıf	78	31,35	14,97		
	3. sınıf	30	37,60	17,72		
	4. sınıf	51	36,86	20,17		

Sınıf değişkenine ilişkin yapılan tek yönlü varyans analizi kapsamında SGK ölçeği ile SB ölçeği ve alt boyutlarına ilişkin değerler tablo 5'te gösterilmiştir. Buna göre, spor bilimleri fakültesi öğrencilerin farklı sınıflarda olması, SB ile SGK kapsamında herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmamıştır.

Tablo 6. Bölüm değişkeni (spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısı) ANOVA testi sonuçları

Ölçek ve alt boyutlar	Kategori	N	Ort.	Ss.	F	p
SB-Dinç Olma	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü	102	41,83	7,04	1,220	,296
	Spor Yöneticiliği Bölümü	212	42,76	8,82		
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	109	41,32	8,02		
SB-Odaklanma	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü	102	16,10	3,96	2,269	,105
	Spor Yöneticiliği Bölümü	212	17,10	4,17		
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	109	16,57	3,63		
SB Ölçeği	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü	102	57,94	10,40	1,497	,225
	Spor Yöneticiliği Bölümü	212	59,87	12,45		
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	109	57,89	10,94		
SGK Ölçeği	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü	102	36,01	17,28	2,640	,073
	Spor Yöneticiliği Bölümü	212	31,80	16,03		
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	109	34,44	14,68		

SGK ölçeği ile SB ölçeği ve alt boyutlarına ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile bölüm değişkenine ilişkin yapılan tek yönlü varyans analizi sonucu tablo 6'da gösterilmiştir. Buna göre, spor bilimleri fakültesi öğrencilerin farklı bölümlerde olması, SB ile SGK kapsamında herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmamıştır.

Tablo 7. Spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısı Cronbach Alpha değerleri

Ölçek ve Alt Boyutlar	Madde Sayısı	Cronbach Alpha
SB-Dinç Olma	7	0,935
SB-Odaklanma	3	0,840
SB Ölçeği	10	0,942
SGK Ölçeği	16	0,957

Ölçek maddelerine ait Cronbach α iç tutarlılık katsayılarının 0.70'ten büyük değerler olması önemlidir (Kartal ve Bardakçı, 2018). Bu kapsamda SB ölçeği ve alt boyutları ile SGK ölçeği Cronbach Alpha katsayıları 0.70'in üzerinde değerler almaktadır.

Tablo 8. Spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısı arasındaki korelasyon testi sonucu

		SB-Dinç Olma	SB-Odaklanma	SB Ölçeği	SGK Ölçeği
SB-Dinç Olma	r	1	,779**	,976**	-,200**
	p		,000	,000	,000
	n	423	423	423	423
SB-Odaklanma	r	,779**	1	,896**	-,094
	p	,000		,000	,054
	n	423	423	423	423
SB Ölçeği	r	,976**	,896**	1	-,174**
	p	,000	,000		,000
	n	423	423	423	423
SGK Ölçeği	r	-,200**	-,094	-,174**	1
	p	,000	,054	,000	
	n	423	423	423	423

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora bağlılıkları ile sosyal görünüş kaygısı korelasyon testi sonucu tablo 8'de sunulmuştur. Korelasyon, SB ile SGK puanları arasında anlamlı ilişkilerin olduğunu göstermiştir. Bu sonuca göre, spora bağlılık ile sosyal görünüş kaygısı arasında negatif yönlü, düşük düzeyde, anlamlı ilişki olduğu görülmektedir ($r=-,174$, $p<0.00$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

- *Verilerin normallik testi sonucu ile ilgili bölüm (Spora Bağlılık ve Sosyal Görünüş Kaygısı)*

Çalışma kapsamında toplanan verilerin normal bir dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında; kayaklı koşu ve biatlon sporcuları ile yapılan çalışmada toplanan verilerin normal bir dağılım gösterdiği belirlenmiştir (Budak ve ark., 2023). Başka bir çalışmada katılımcıların ortalama puanları incelendiğinde verilerin normal bir dağılım sergilediği belirlenmiştir (Altın ve ark., 2023). Taekwondo sporcuları ile yapılan çalışmada verilerin normal bir dağılım gösterdiği belirlenmiştir (Gülen ve ark., 2021). Üniversite öğrencileri ile yapılan araştırmada çarpıklık/basıklık değerlerinin normal dağılıma sahip olduğu görülmüştür (Makas ve Çelik, 2018). Ancak, boksörler ile yapılan bir çalışmada kolmogorov smirnov testi, ölçek boyutlarının dağılımının standart normal dağılıma uymadığını göstermiştir (Saki ve Aybek, 2023).

- *Cinsiyet değişkeni sonucu ile ilgili bölüm (Spora Bağlılık ve Sosyal Görünüş Kaygısı)*

Çalışma kapsamında cinsiyet değişkeninin öğrenciler arasında hem spora bağlılık ve alt boyutlarında hem de sosyal görünüş kaygısı açısından herhangi bir manidar farklılık oluşturmamıştır. Literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında; kadın ve erkek sporcuların spora bağlılık ve alt boyutlarında istatistiksel olarak manidar farklılık görülmemiştir (Budak ve ark., 2023). Ergenler ile yapılan araştırmada katılımcıların sosyal görünüş kaygısı puanlarında cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir (Soylu ve ark., 2017). Bocce sporcuları ile yapılan çalışmada spora bağlılık alt boyutları ve genelinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmemiştir (Uluç ve Akçakoyun, 2021). Lise öğrencileri ile yapılan çalışmada kadınların sosyal görünüş kaygı puanları ile erkeklerin puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı belirlenmiştir (Çetinkaya ve ark., 2019). Spor hizmeti alan erkek ve kadın bireylerin sosyal görünüş kaygısı puanları arasından anlamlı farklılık görülmemiştir (Göksel ve ark., 2018). Erkek ve kadın öğrenciler arasında sosyal görünüş kaygılarında manidar farklılık görülmüştür (Kaplan, 2022).

- *Yaş değişkeni sonucu ile ilgili bölüm (Spora Bağlılık ve Sosyal Görünüş Kaygısı)*

Çalışma kapsamında yaş değişkeninin öğrenciler arasında hem spora bağlılık ve alt boyutlarında hem de sosyal görünüş kaygısı açısından herhangi bir manidar farklılık oluşturmadı belirlenmiştir. Literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında; yaş değişkeni açısından spora bağlılığın zinde olma alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir (Koç ve Koç, 2023). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora bağlılık ortalama puanlarının yaşa göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır (Caz ve Bardakçı, 2023). Yapılan araştırmada katılımcıların yaş gruplarında anlamlı farklılık elde edilmemiştir (Albay ve ark., 2022). Spor hizmeti alan farklı yaşlardaki bireylerin görünüş kaygılarında anlamlı farklılıklar belirlenmemiştir (Göksel ve ark., 2018). Ergenlerin yaş değişkenine göre sosyal görünüş kaygı puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür (Soylu ve ark., 2017).

- *Sınıf değişkeni sonucu ile ilgili bölüm (Spora Bağlılık ve Sosyal Görünüş Kaygısı)*

Çalışma kapsamında sınıf değişkeninin öğrenciler arasında hem spora bağlılık ve alt boyutlarında hem de sosyal görünüş kaygısı açısından herhangi bir manidar farklılık oluşmadığı görülmüştür. Literatürde yapılan çalışmaya bakıldığında; öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıf açısından istatistiksel olarak farklılık ortaya çıkmamıştır (Albay ve ark., 2022).

- *Cronbach Alpha sonucu ile ilgili bölüm (Spora Bağlılık ve Sosyal Görünüş Kaygısı)*

Mevcut çalışmada SB ölçeği ve alt boyutları ile SGK ölçeği Cronbach Alpha katsayıları 0.70'in üzerinde değerler almıştır. Literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında; sportif uygulamalarda spora bağlılık ile ilgili yapılan çalışmada cronbach alpha katsayılarının ,70'in üzerinde olduğu belirlenmiştir (Koç ve Koç, 2023). Kış sporları ile ilgilenen sporculardan toplanan verilerin cronbach alpha değerlerinin 0.70'in üzerinde olduğu tespit edilmiştir (Han ve Polat, 2022).

- *Pearson Korelasyon testi sonucu ile ilgili bölüm (Spora Bağlılık ve Sosyal Görünüş Kaygısı)*

Mevcut çalışmada öğrencilerin spora bağlılıkları ile sosyal görünüş kaygıları arasında negatif yönlü, düşük düzeyde, anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, spora bağlılığın düşmesi ile sosyal görünüş kaygısının düşük düzeyde artacağını göstermektedir. Literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında; spora bağlılık ile kayak ve snowboard'a ilişkin heyecan arama arasında yüksek düzeyde pozitif yönde ilişki olduğu belirlenmiştir (Budak ve ark., 2023). Korelasyon testi sonucunda, zinde olma ve fiziksel güç ve performans ile psikolojik sağlamlık alt boyutları arasında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkiler belirlenmiştir (Koç ve Koç, 2023). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora bağlılıkları ile bilinçli farkındalıkları arasında pozitif yönde, kuvvetli ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Caz ve Bardakçı, 2023). Ergenlik ve genç yetişkinlik dönemindeki kadınlar ile yapılan araştırmada sosyal görünüş kaygısı ile diğer ölçekler arasında pozitif yönde güçlü ilişki saptanmıştır (Özcan ve ark., 2013). Yaşam doyum puanları ile spora bağlılık puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif bir ilişki bulunmaktadır (Han ve Polat, 2022).

KAYNAKLAR

- Albay, F., Çebi, A. İ., Gül, V. (2022). Spora bağlılığın üniversite öğrencilerinde etkileri. *ROL Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 91-98.
- Altın, Y., Özkurt, B., Küçükbiş, H. F. (2023). Antrenör davranış stilleri algısının spora bağlılığı yordama etkisinin yapısal regresyon modeli ile incelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 424-438.
- Álvarez, M. S., Balaguer, I., Castillo, I., Duda, J. L. (2009). Coach autonomy support and quality of the sport engagement scale: an adaptation of the utrecht work engagement Scale (uwes) for The Sports environment sport engagement in young soccer players. *The Spanish Journal of Psychology*, 12(1), 138-148.
- Balay, R. (2014). *Yönetici ve öğretmenlerde örgütsel bağlılık*. Ankara: Pegem Akademi.
- Budak, C., Yılmaz, C., Erail, S. (2023). Spora bağlılık ve heyecan arama arasındaki ilişkinin kayaklı koşu ve biatlon sporcuları üzerinde incelenmesi. *EKEV Akademi Dergisi, Özel Sayı*, 113-124.

- Caz, Ç., Bardakçı, S. (2023). Spora bağlılık ile bilinçli farkındalık arasındaki ilişkinin incelenmesi: Spor bilimleri fakültesi üzerine bir uygulama. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 131-146.
- Çetinkaya, B., Gülaçtı, F., Çiftci, Z. (2019). Lise öğrencilerinin sosyal görünüş kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 10(17), 904-922.
- Doğan, T. (2011). Sosyal görünüş kaygısı ölçeği'nin psikometrik özelliklerinin ergenlerden oluşan bir örnekleme incelenmesi. *Elementary Education Online*, 10(1), 12-19.
- Göksel, A. G., Caz, Ç., Yazıcı, Ö. F., Zorba, E. (2018). Spor hizmeti alan bireylerin sosyal görünüş kaygısı ve öznel mutluluklarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 88-101.
- Gülen, Ö., Madak, E., Kumartaşlı, M., Sönmez, H. O. (2021). Taekwondo sporcularının spora bağlılık düzeylerinin milli sporculuk durumları ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *The Online Journal of Recreation and Sport*, 10(3), 1-17.
- Han, M. T., Polat, E. (2022). Kış sporları ile ilgilenen sporcuların spora bağlılık ve yaşam doyumu arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Spormetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 20(3), 80-91.
- Hart, T. A., Flora, D. B., Palyo, S. A., Fresco, D. M., Holle, C., Heimberg, R. G. (2008). Development and examination of the social appearance anxiety scale. *Assessment*, 15(1), 48-59.
- Kaplan, V. (2022). Öğrencilerin sosyal görünüş kaygı düzeylerinin incelenmesi (Kayseri ili örneği). *Humanistic Perspective*, 4(1), 107-125.
- Kartal, M., Bardakçı, S. (2018). *SPSS ve AMOS uygulamalı örneklerle güvenirlik ve geçerlik analizleri*. Ankara: Akademisyen Yayınevi.
- Kayhan, R., Bardakçı, S., Caz, Ç. (2020). Spora bağlılık ölçeği'ni Türkçe'ye uyarlama çalışması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 2905-2922.
- Kılıç, M., Karakuş, Ö. (2016). Üniversite öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ile benlik saygıları ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 3837-3852.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling: methodology in the social sciences*. New York, NY: Guilford Press.
- Koç, H., Koç, Ö. (2023). Sportif uygulamalarda müzik ve spora bağlılık: Spor merkezi üyeleri üzerine bir araştırma. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 65-81.
- La Guillen F., Martinez Alvarado, J. R. (2014). The sport engagement scale: an adaptation of the utrecht work engagement scale (uwes) for the sports environment. *Universitas Psychologica*, 13(3), 975-984.
- Leary, M. R., Kowalski, R. M. (1995). *Social anxiety*. New York: Guilford.
- Lonsdale, C., Hodge, K., Jackson, S. A. (2007). Athlete engagement: II. development and initial validation of the athlete engagement questionnaire. *International Journal of Sport Psychology*, 38, 471-492.
- Makas, S., Çelik, E. (2018). Erken dönem uyumsuz şemalar ile sosyal görünüş kaygısı arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(67), 926-937.

- Martínez-Alvarado, J. R., Guillen, F., Feltz, D. (2016). Athletes' motivational needs regarding burnout engagement. *Revista de Psicología del Deporte*, 25(1), 65-71.
- Özcan, H., Subaşı, B., Budak, B., Çelik, M., Gürel, Ş. C., Yıldız, M. (2013). Ergenlik ve genç yetişkinlik dönemindeki kadınlarda benlik saygısı, sosyal görünüş kaygısı, depresyon ve anksiyete ilişkisi. *Journal of Mood Disorders*, 3(3), 107-113.
- Saki, Ü., Aybek, S. (2023). Boksörlerde spora bağlılığın mücadele ve tehdit algılarına etkisi. *Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 119-127.
- Scanlan, T. K., Carpenter, P. J., Schmidt, G. W., Simons, J. P., Keeler, B. (1993). An introduction to the sport commitment model. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 15(1), 1-15.
- Scanlan, T. K., Russell, D. G., Beals, K. P., Scanlan, L. A. (2003). Project on elite athlete commitment (PEAK): II. A direct test and expansion of the Sport Commitment Model with elite amateur sportsmen. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 25, 377- 401.
- Soylu, Y., Atik, F., Öçalan, M. (2017). Ergenlerin sosyal görünüş kaygısı düzeylerinin incelenmesi (Kırıkkale ili örneği). *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, SI(1), 38-45.
- Talimciler, A. (2008). Futbol değil iş: endüstriyel futbol. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 26, 89-114.
- Tükenmez, M. (2009). *Toplum bilim ve spor*. İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Uluç, E. A., Akçakoyun, F. (2021). Bocce sporcularının hedef yönelimlerinin spora bağlılıkları üzerindeki rolü: Çanakkale ili örneği. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 424-437.